

El gust per la lectura

Curs 2020-2021

El malefici de la reina d'Hongria

Maria Aurèlia Capmany

Quadern de l'alumne

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

El gust per la Lectura 2020-2021

Primer i Segon d'ESO

Quadern de l'alumne

Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Sub-direcció General de Plurilingüisme

Departament d'Educació

Júlia Albiol Segura

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de [Reconeixement-No Comercial-Compartir Igual 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca). Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. 2

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

Índex de continguts

[Presentació](#)

[Abans de la lectura](#)

[Durant la lectura](#)

[Després de la lectura](#)

Presentació

El 2018, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el centenari del naixement de Maria Aurèlia Capmany com a commemoració oficial de l'any. La comissària de l'Any Maria Aurèlia Capmany, Marta Nadal, va definir-la com “una dona d'idees, una intel·lectual” i, en definitiva “un personatge fascinant inabastable” que moltíssima gent coneix, però pocs l'han llegida profundament. Aquest és el vostre repte: conèixer i llegir Maria Aurèlia Capmany com pocs ho han fet fins ara. L'accepteu?

La novel·la de Capmany que esteu a punt de començar a llegir, *El malefici de la reina d'Hongria*, està basada en una rondalla mallorquina titulada *Es tres patrons*, però no simplement està basada en aquesta rondalla, sinó que també hi ha citacions de l'obra original. Així doncs, podem dir que és un conte dins d'un altre conte. La rondalla és un tipus de relat que pertany a la narrativa popular, que és el conjunt de relats que la gent gran explica als més petits per tal d'entretenir-los i educar-los en els valors tradicionals de la societat. La rondalla és un relat breu que vol entretenir, emocionar, ensenyar i despertar la imaginació del lector. Creieu que la que teniu entre les mans ho aconseguirà?

Capmany us situa en un temps concret i versemblant, tot i que, com tota rondalla, l'obra inclou elements fantàstics. Així doncs, de la mateixa manera que podreu situar les accions en un espai i un temps determinats, comprovareu que l'autora no deixa de banda el component màgic. Teniu ganes de descobrir què hi ha de veritable i de fantàstic en aquesta novel·la?

Aquest quadern d'activitats que us acompanyarà en aquest camí de reptes i descobertes té tres apartats:

- ✓ **Abans de la lectura:** un primer apartat en què hi trobareu activitats per conèixer alguns trets rellevants de l'autora i del context de l'obra.
- ✓ **Durant la lectura:** un segon apartat d'activitats de comprensió lectora per tal de treballar amb més profunditat l'obra.

- ✓ **Després de la lectura:** un tercer apartat en què podreu posar en comú, recapitular, ampliar coneixements i compartir reflexions al voltant del text literari que haureu llegit.

Les activitats que fareu seran o bé individuals, per parelles, en petit grup o amb tot el grup classe. Abans de l'explicació detallada de cada activitat trobareu les següents referències:

I	Activitat per fer individualment
P	Activitat per fer per parelles
PG	Activitat per fer en petit grup
GC	Activitat per fer amb el grup classe

A més a més, tot i que les activitats que treballareu són literàries, també en fareu algunes emmarcades dins l'àmbit artístic i l'àmbit social. És per això que quan en una activitat hagueu de treballar aquests àmbits, trobareu aquests símbols: el primer per a l'àmbit artístic (Educació Visual i Plàstica) i el segon per a l'àmbit social (Ciències socials: Geografia i Història).

Ara sí! Esteu preparats? Som-hi!

Abans de la lectura

Activitat 1

GC Feu una pluja d'idees entre tots al voltant d'aquestes qüestions:

- ✓ Què et suggereix el títol d'aquesta obra?
- ✓ T'agrada la portada? I la contraportada? Què et suggereixen?

Activitat 2

GC Coneixeu l'autora de la novel·la? Què en sabeu? Quina personalitat creieu que té?

P Llegiu les preguntes que teniu a continuació. Tot seguit visualitzeu els primers quatre minuts d'aquest [vídeo](#) sobre l'autora del llibre que teniu entre les mans, Maria Aurèlia Capmany. Després de veure les imatges, responeu les preguntes.

- ✚ En el primer minuts de vídeo se'ns descriu la personalitat de l'autora. Com era, Maria Aurèlia Capmany?

✚ Per què es diu que era una activista cultural?

✚ Per què va ser un model per a altres dones joves de la seva generació?

✚ Quan i on neix l'autora?

✚ Quins són els seus dos primers referents vitals?

GC Poseu en comú amb els vostres companys les vostres respostes de l'activitat

2. Heu coincidit?

P Després de la posada en comú i de conèixer una mica més el tarannà de Capmany, penseu tres preguntes que li faríeu a l'autora si fóssiu els entrevistadors d'un programa sobre literatura juvenil.

Abans de començar, però, podeu consultar aquest [enllaç](#) per conèixer millor l'estructura de l'entrevista. A continuació podeu consultar un [enllaç](#) d'una entrevista a l'autora de literatura juvenil Gemma Pasqual per agafar idees a l'hora de fer la vostra entrevista. Fixeu-vos en el to de l'entrevistadora, el tipus de preguntes, si són preguntes curtes, concretes, obertes, etc.

GC Cada parella llegirà les seves tres preguntes i entre tots haureu d'escollir la millor pregunta de cada parella. Després, haureu de transformar-vos en entrevistadors, ja que cada parella haurà de fer la seva pregunta a un company que farà el paper de l'autora. Aquest company, prèviament haurà de posar-se a la pell de l'autora amb l'ajuda de la informació que heu obtingut fins ara de la manera de fer i de pensar de Capmany.

Activitat 3

GC En tota rondalla hi podem trobar elements fantàstics en què participen fenòmens sobrenaturals i extraordinaris com la màgia. Ja en el títol de l'obra,

Maria Aurèlia Capmany inclou el mot malefici perquè fem un petit tastet del component màgic de la seva obra. Sabeu què és un malefici? Si no sabeu exactament què significa, podeu buscar la definició al [DIEC](#). En coneixeu algun?

Activitat 4

P/PG Feu una petita comparació de les quatre portades que teniu a continuació, les quals corresponen a les diferents reedicions (1989, 1998, 2004 i 2017) de l'obra *El malefici de la reina d'Hongria*. Per fer la comparació, us podeu fixar en diferents elements com ara el títol, la tipografia, les imatges, els colors, els personatges que hi apareixen, com van vestits, a què es deuen dedicar, etc.

GC Pel que podeu deduir de les il·lustracions de les diferents portades, en quina època històrica creieu que es desenvoluparà l'obra? Fixeu-vos, per

exemple, en el vestuari i el pentinat dels personatges. Poseu en comú què en penseu.

GC Ara fixeu-vos en què estan fent els personatges de les portades i digueu quin creieu que serà l'argument de la novel·la que teniu entre mans.

Activitat 5

P/PG Amb aquesta obra, *El malefici de la reina d'Hongria*, Maria Aurèlia Capmany, va guanyar el Premi Crítica Serra d'Or el 1983.

Busqueu informació sobre aquest guardó en aquest [enllaç](#) i investigueu si es segueix atorgant en l'actualitat. Haureu comprovat que aquest premi té diverses categories. A continuació entreu en aquest [enllaç](#) i cerqueu per quina categoria li van atorgar aquest premi a l'obra d' *El malefici de la reina d'Hongria*.

Activitat 6

I Fes una ullada a l'índex del llibre i descriu l'estructura de l'obra. Hauràs comprovat que l'última part del llibre és un epíleg. Saps què és? Si no ho saps,

pots consultar la definició del concepte d'*epíleg* del [DIEC](#) (Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans). Ara bé, hauràs d'explicar-ho amb les teves paraules.

Activitat 7

I L'obra que estàs a punt de llegir és una rondalla. Saps quines característiques té, aquest gènere de la narrativa popular? Llegeix el següent quadre i assabenta-te'n:

La rondalla

- És un **relat fantàstic** en què predominen els **fets meravellosos o màgics**.
- La història de les rondalles sol transcórrer en un **espai i en una època inconcrets**.
- Els personatges de les rondalles poden ser a) **personatges humans** (reis, prínceps, donzelles, vailets, velles...); b) **personatges fantàstics** (dracs, sirenes, follets, bruixes, dones d'aigua...); c) **animals** (lleons, ratolins, serps, cabres...), o d) **elements de la natura o de l'univers** (plantes, vents, núvols, la lluna, el sol...). És molt típic de les rondalles presentar **tres personatges** (tres germans, tres porquets...) que han de superar la mateixa prova i només un en surt victoriós; al final, aquest rep la **recompensa** desitjada. Els personatges de les rondalles solen ser personatges plans, és a dir, arquetips.

- Les **dificultats** que han de superar els protagonistes de les rondalles solen tenir un **valor simbòlic**: representen els perills que hauran de superar els infants en la vida adulta.

Sabeu quina **estructura** té, una rondalla? És la mateixa que la d'un conte:

- a) **plantejament** (presentació del protagonista i exposició de l'objectiu que ha d'aconseguir o del problema que ha de superar)
- b) **nus** (accions del protagonista per vèncer els personatges oponents o superar les dificultats amb què es troba)
- c) **desenllaç** (generalment, triomf del protagonista, que aconsegueix el seu objectiu). Les rondalles solen presentar un ordre lineal o cronològic.

A continuació, ara que t'has endinsat en el món de la rondalla, digues si aquests enunciats són certs o falsos. Si són falsos, corregeix-los.

- a) Una rondalla és un relat en què els fet meravellosos i la màgia no hi tenen cabuda.
- b) Els fets solen transcórrer en un espai i un temps indeterminats.
- c) Els personatges sempre són animals.
- d) És molt habitual que es presentin tres personatges que han de superar el mateix repte per aconseguir una recompensa.
- e) Les rondalles no presenten gairebé mai simbologia.

P/PG Coneixeu el conte titulat *Els tres porquets*? És una rondalla popular que de ben segur us van explicar quan éreu petits. Si voleu refrescar la memòria, el podeu llegir en aquest [enllaç](#). Ara que ja sabeu les característiques del gènere de la rondalla, heu de desgranar el conte i explicar quines característiques té. Centreu-vos només en els personatges i en l'estructura.

PERSONATGES

ESTRUCTURA

GC Poseu en comú quin valor simbòlic creieu que té el conte *Els tres porquets*.

Activitat 8

! A partir de les activitats que heu fet fins ara al voltant del llibre i després de llegir el resum de la contraportada, responeu aquestes preguntes.

- ✓ Què esperes de l'obra que tot just estàs a punt de començar a llegir?

- ✓ Creus que t'agradarà? Per què?

- ✓ Quin tipus d'activitats t'agradaria fer mentre llegeixes l'obra?

- ✓ Quin tipus d'activitats t'agradaria fer un cop acabada la lectura de l'obra?

GC A continuació poseu en comú amb la resta de la classe les vostres respostes.

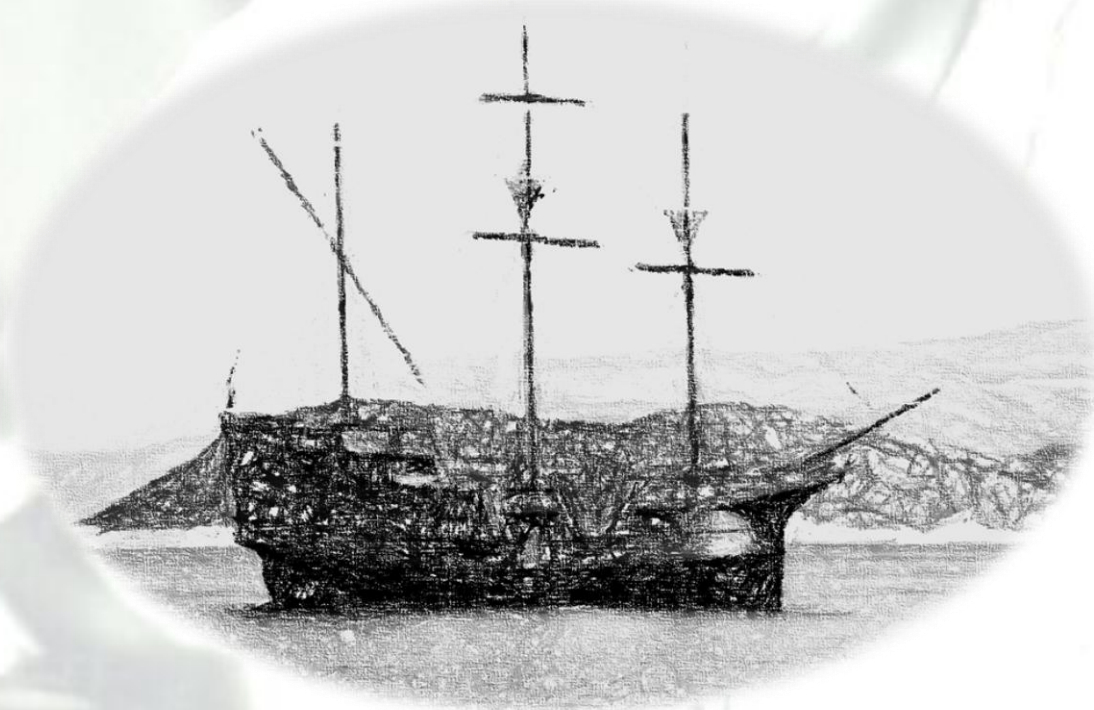
Activitat 9

P/PG La novel·la que esteu a punt de començar a llegir està situada a finals del segle XVIII a Barcelona. Com creieu que era la ciutat de Barcelona en aquell període històric? Qui hi vivia? Què s'hi feia?

Entreu en aquest [enllaç](#), llegiu la informació sobre com era la ciutat de Barcelona durant aquella època i extraieu-ne, almenys, tres conclusions importants.

Durant la lectura

Activitat 10

Et proposem dues eines perquè vagis fent un recull d'algunes activitats d'aquest quadern. Aquestes activitats corresponen a la primera activitat de cada capítol i les trobaràs marcades amb aquest símbol del llamp.

Entre tota la classe, trieu l'eina que més us convingui. El grup classe ha de decidir, amb l'acord del professor, quina de les opcions triarà per fer aquestes activitats.

- Crea un compte privat de **Youtube** en el qual hauràs d'anar penjant diferents vídeos per resoldre la primera activitat de cada capítol. D'aquesta manera, tindràs un **recull amb diferents vídeos** d'algunes de les activitats de comprensió lectora d'aquest quadern.

Si no saps com crear-lo, pots visualitzar aquest [vídeo-tutorial](#) i seguir les instruccions. Hauràs de donar a conèixer aquest compte al teu professor per tal que pugui anar mirant els teus vídeos.

- Crea un **diari de lectura** on hauràs d'anar resolent la primera activitat de cada capítol; con tot diari de lectura, hauràs d'escriure-hi amb certa regularitat i hauràs d'incloure-hi la data en què has fet cada activitat. Serà com una mena de quadern d'activitats que podràs decorar al teu gust (dibuixos, fotografies, etc.).

Una altra possibilitat, d'acord amb el teu professor o professora, és que confeccionis un quadern digital amb alguna aplicació que coneguis i t'agradi com ara [Sites](#), [Genially](#), etc.

A més a més, a part de les activitats, hi podràs abocar tot el que et plagui: idees, opinions, impressions, records viscuts, experiències imaginàries, emocions, sensacions que vagis tenint al llarg de la lectura i del desenvolupament de les activitats de comprensió lectora que duràs a terme.

Activitat 11

Durant tot el llibre apareixen diversos topònims, especialment noms de diferents ciutats, països i mars; ves fent un llistat i ves situant tots aquests noms en el mapa que tens a continuació.

CAPÍTOL 1

Activitat 12

Sintetitza les idees principals del capítol *L'aurora boreal, la Guerra Gran i les tribulacions del mestre Joan Oliver*.

Per saber si hem entès un text és fonamental saber-lo **resumir**. Amb el resum s'aconsegueix **reproduir fidelment**, sense copiar, el contingut i l'organització d'un **text original**, però de manera reduïda. Primer cal saber distingir la **informació essencial** de la que no ho és, per poder expressar després d'una manera condensada i objectiva aquelles idees noves o importants del text.

Activitat 13

GC En el primer capítol de l'obra s'anomenen diferents oficis, alguns més actuals que d'altres. Entre tota la classe, heu de fer un llistat d'aquells oficis que heu reconegut durant la lectura d'aquest capítol. Després, el professor us ajudarà a completar la llista amb aquells oficis que no hagueu identificat.

P/PG A continuació el professor us donarà una targeta amb el nom i la definició d'un o dos oficis que haureu d'il·lustrar. A partir de totes les il·lustracions que fareu entre tota la classe, creareu un mural d'oficis tradicionals de finals del segle XVIII, època en què està situada l'obra que tot just heu començat a llegir.

Per tenir més idees a l'hora de fer la vostra il·lustració, podeu consultar informació i imatges a internet de l'ofici/oficis que us hagi tocat il·lustrar.

GC Un cop fetes les il·lustracions, cada grup les penjarà al mural i adjuntarà la targeta amb l'explicació com si fos una exposició visitable d'un museu.

Activitat 14

I Digues a quin personatge (Martí, Joan Oliver, Ciril·la o Janet) fan referència aquests enunciats sobre el primer capítol.

- ❖ Té trenta-vuit anys, és viudo i pare de tres fills.
- ❖ És l'hereu, pel-roig i forçut.
- ❖ És germà d'en Janet i és prim i àgil.
- ❖ Li ha dit a en Janet: - Ves on vulguis, però guarda't de tocar el port de la reina d'Hongria.

P Ara que ja coneixeu una mica els personatges de la novel·la, llegiu aquest requadre en què s'explica la tipologia de personatges segons la seva importància i

responeu

les

preguntes:

Segons la importància que la seva presència té en el desenvolupament de l'argument, els personatges poden ser:

Personatges principals: són els que intervenen en l'acció amb més intensitat i tenen una influència decisiva en el desenvolupament de la història i en el desenllaç.

Personatges secundaris: són els que intervenen poc en el transcurs de la narració, o bé ho fan amb una certa intensitat, però en pocs episodis.

- ✓ Quins són els personatges principals?

- ✓ Quina relació tenen els personatges principals entre ells?

CAPÍTOL 2

Activitat 15

Quin creus que és el fet clau d'aquest capítol, titulat *El Príncep de la Pau ve a Barcelona i en Martí Oliver se'n va*?

Activitat 16

Digues si aquests enunciats sobre el capítol 2 són certs o falsos. En el cas que siguin falsos, corregeix-los.

- a. La senyora Caterina és mestressa de la cereria.
- b. La senyora Cisca diu que el mestre Oliver té ganes de casar-se.
- c. En Martí diu algunes paraules en francès quan és dins la cereria.
- d. La Tia Tuies plora perquè se li ha trencat un mirall.
- e. La Ciril·la li diu a en Martí que no vagi al port de la reina d'Hongria.

CAPÍTOL 3

Activitat 17

En el títol d'aquest capítol, *En Macià, el petit dels Oliver*, penja els hàbits a la figuera i es fa a la mar apareixen dues frases fetes. Ja les has detectades? Saps què signifiquen? Si no ho tens del tot clar, pots consultar aquest [enllaç](#) i aquest [altre](#). Ara que saps què volen dir aquestes expressions, explica el títol del capítol amb les teves paraules.

Una **frase feta** és una expressió popular d'ús molt freqüent en la llengua. El seu significat és figurat i no pas literal (original). El context que envolta aquesta expressió és el que ens ajudarà a desxifrar-ne el significat.

Per exemple: La Maria **m'ha donat un cop de mà** amb les matemàtiques.

Significat: La Maria **m'ha ajudat** amb les matemàtiques.

Activitat 18

En aquest capítol en Macià recita uns versos de dos grans poetes llatins. Busca en la lectura el nom d'aquests dos poetes.

1

2

l Llegeix atentament aquest requadre sobre el punt de vista narratiu.

El punt de vista és l'angle de visió des del qual transcorre la narració, **el punt on se situa el narrador per contar la història**. Per això podem parlar de:

Narrador extern: quan el focus que observa està situat en un punt exterior a la història (**no forma part de la història**). És una tècnica que comporta una certa objectivitat.

Narrador intern: quan el focus que observa està **situat en un punt interior (un personatge)** de la història. És una tècnica que comporta una certa complicitat amb els personatges.

A partir de la lectura d'aquest fragment del capítol, quin tipus de narrador creus que escriu els fets? Per què ho creus?

Val més, però, que ens fem enrere i tractem d'explicar com s'havia anat forjant el caràcter d'en Macià Oliver, durant aquests últims anys, quan els seus germans armaven la nau i desapareixien mar enllà i el seu pare, en Joan Oliver, es quedava sol, ben sol, per atendre els seus múltiples negocis de compra i venda. (Cap. 3, pàgina 35)

l Llegeix atentament aquest requadre sobre la veu dels personatges.

LA VEU DELS PERSONATGES

L'estil directe és un procediment propi dels gèneres narratius pel qual la veu d'un personatge apareix reproduïda directament en el text sense la mediació d'un narrador. És el mode d'enunciació que implica directament emissor i receptor on els protagonistes dialoguen directament entre si: és la forma típica dels **diàlegs** o dels **monòlegs**.

L'estil indirecte és un altre procediment pel qual la veu d'un personatge apareix en el text reproduïda per la mediació d'un narrador que l'explica. És el mode de l'enunciat del discurs relatat. També s'anomena **discurs narrat**.

A continuació busca en aquest capítol un fragment de text d'estil directe, copia'l a la taula i transforma'l a estil indirecte. Especifica de quina pàgina has tret el fragment.

ESTIL DIRECTE (Pàgina_____)	ESTIL INDIRECTE

Activitat 19

P En el capítol 3, la Ciril·la li conta una rondalla a en Macià. Rellegiu-la i expliqueu almenys dues característiques del gènere de la rondalla que pugueu remarcar. Cal que consulteu l'explicació sobre la rondalla de l'activitat 8 de l'apartat "Abans de la lectura."

I El relat de les rondalles s'obre i es tanca amb unes fórmules narratives recurrents. Quina forma s'utilitza per iniciar la rondalla explicada per la Ciril·la? Escriu-la a continuació.

CAPÍTOL 4

Activitat 20

Pensa i escriu cinc paraules clau que creieu que són imprescindibles perquè l'autora hagi escrit el capítol.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

P Compareu les vostres paraules clau amb les d'un altre company. Heu coincidit en algunes paraules? En quines?

Activitat 21

I Per quin motiu creus que el vaixell d'en Macià no pot arribar a Nàpols? On acaben anant a parar?

CAPÍTOL 5

Activitat 22

Un cop llegit aquest capítol, per què creus que Capmany va titular-lo *En Macià Oliver descobreix que, efectivament, Roma ja no és Roma*? Quines reflexions fa en Macià cavalcant per Roma? Quines sensacions té?

Activitat 23

En Macià, mentre cavalca per Roma, es troba dues belles dones. A quines dues

1	2
---	---

dones fa referència, el narrador?

CAPÍTOL 6

Activitat 24

En aquest capítol, en Macià i els tripulants del seu vaixell passen un moment molt crític; fins i tot en Macià diu que li passa per davant tota la seva vida i tots els seus records. Explica aquesta situació tan difícil que han viscut.

Activitat 25

A l'inici d'aquest capítol en Macià parla de l'art de navegar i de nusos mariners. Com cal fer, segons en Macià, un nus mariner? Explica-ho a continuació. Busca una fotografia per internet i enganxa-la al quadern o bé, si t'animes, fes tu un nus mariner, fotografia'l i enganxa la fotografia. En aquest [enllaç](#) hi trobaràs explicades les instruccions per fer nusos mariners.

CAPÍTOL 7

Activitat 26

En aquest capítol, en Macià visita la localitat de Fiume en busca de la Reina d'Hongria. Explica quines situacions, si més no curioses, viu des que baixa sol del vaixell a buscar-la.

Activitat 27

Pensa i escriu cinc paraules clau que creieu que són imprescindibles perquè l'autora hagi escrit el capítol.

1	2	3	4	5

Compareu les vostres paraules clau amb les d'un altre company. Heu coincidit en algunes paraules? En quines?

CAPÍTOL 8

Activitat 28

Sintetitza les idees principals del capítol *L'encís de la filosa o la servitud* d'en Janet Oliver.

Activitat 29

En aquest capítol en Macià entra en una taverna i s'hi troba a en Janet treballant-hi. Com reacciona i com se sent en Janet al trobar-se amb el seu germà? Com creus que hauries reaccionat, tu?

A large, empty rectangular box with a thin green border, intended for the student to write their answer to the question.

CAPÍTOL 9

Activitat 30

En Macià té una conversa amb una dama i aquesta li diu que els seus dos germans, en Martí i en Janet, no tornen a casa per causa del malefici sinó per d'altres motius. Quins són aquests motius?

Activitat 31

En aquest capítol es treu l'entrellat de qui és la reina d'Hongria. Explica-ho breument.

PG Feu una posada en comú al voltant d'aquestes qüestions:

Qui et pensaves que era la reina d'Hongria abans de començar la lectura? I més tard? Un cop descobert qui resulta ser, s'ha acomplert el que pensaves? T'ha sorprès?

La Ioles, la reina d'Hongria, li conta a en Macià quin és el seu famós malefici.
Explica'l breument.

EPÍLEG

Activitat 32

Ara que ja hem arribat al final de l'obra, fes una il·lustració que plasmi les últimes accions d'aquesta part final. A continuació, hauràs de d'explicar i descriure què has dibuixat.

Activitat 33

P Un cop acabada la lectura, creieu que podeu explicar quin és el tema i l'argument de l'obra? Abans de fer-ho, llegiu-vos aquest requadre.

Tema i argument són conceptes que estan relacionats però no són ben bé el mateix.

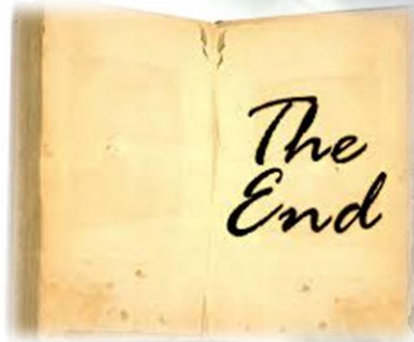
El **tema** és la **llavor** de la qual ha florit l'obra, fins i tot podríem dir que és **l'essència d'un text**. Ha de ser clar, precís i s'ha de poder expressar amb un enunciat breu, fins i tot amb una sola paraula.

L'**argument** és el resum d'un text que ha de contenir tot allò essencial de l'obra; és a dir, l'explicació dels **fets més importants**. En l'argument s'hi poden afegir anècdotes, exemples, etc.

Activitat 34

I/GC Respon aquestes preguntes mentalment per tal de poder-les posar en comú amb els teus companys.

- Què t'ha semblat el final de l'obra?
- Te l'esperaves així? Per què?

PG Ara que sabeu com acaba la novel·la, penseu un final alternatiu i escriviu-lo. Després l'haureu de llegir en veu alta davant dels vostres companys de classe. Penseu que l'obra és una rondalla i, com tota rondalla, ha de tenir un desenllaç en què es resolguin les accions dels personatges i es solucionin els problemes plantejats a l'inici. El relat de les rondalles s'obre i es tanca amb unes fórmules narratives recurrents. A continuació podeu consultar algunes fórmules per tancar el vostre final de rondalla en aquest [enllaç](#).

Versió definitiva

Sabeu com es fa una bona lectura en veu alta davant d'un públic?

Heu de tenir en compte aspectes **com el ritme, l'entonació, la postura, la pronunciació, el to i alguns altres elements**. Per aprendre a fer una bona lectura en veu alta, podeu visualitzar i agafar idees d'aquest [vídeo-taller](#).

Després de la lectura

Activitat 35

PG Ha arribat l'hora d'escriure la vostra pròpia rondalla. Abans, però, cal que refresqueu la memòria i rellegiu característiques i l'estructura d'aquest gènere (activitat 8 "Abans de la lectura"). A continuació podeu consultar algunes fórmules per iniciar i tancar la vostra rondalla en aquest [enllaç](#).

Esborrany

PG A continuació haureu d'ajuntar-vos amb un altre grup, us intercanviareu la rondalla que heu escrit i després posareu en comú els punts que es poden millorar de la rondalla dels companys. Després, us tornareu a retrobar amb el vostre grup i intentareu millorar els aspectes que us han proposat els companys de l'altre grup.

Versió definitiva

Activitat 36

PG Una vegada tingueu tots els punts marcats en el mapa de l'activitat 12 de l'apartat "Abans de la lectura", haureu de pensar, dissenyar i dibuixar una ruta que surti i acabi al port de Barcelona, com en el llibre. Després haureu de presentar i explicar aquesta ruta als companys de classe. Podeu fer-ho també de manera digital creant un mapa a [My maps](#).

Activitat 37

P/PG Recordeu l'activitat 13 que va fer a l'apartat "Durant la lectura"? Vau fer un mural amb les vostres pròpies il·lustracions dels oficis de la Barcelona del segle XVIII. A continuació, haureu de fer una presentació oral davant dels vostres companys de la part del mural que heu elaborat vosaltres. Podeu fer un mural físic amb imatges, il·lustracions i dibuixos o bé digital amb alguna aplicació que conegueu i us agradi, com ara [Mural](#), [Padlet](#), [Genially](#), [Glogster](#)... Us heu de convertir en una mena de guies d'una exposició museística.

Activitat 38

PG A continuació llegiu en veu alta dins del vostre petit grup aquestes preguntes i poseu en comú les respostes:

- ✚ Si hagués estat a les vostres mans fer el disseny de la portada del llibre, quina il·lustració haguéssiu escollit?
- ✚ Quins colors hagués tingut, aquesta portada?
- ✚ Quins personatges hi apareixerien i quins no?
- ✚ Quin moment de l'obra il·lustraríeu?

Sí, sí, ja us ho esteu ensumant, l'objectiu d'aquesta activitat és dissenyar una portada alternativa de l'obra *El malefici de la reina d'Hongria*. Les millors portades podran ser exposades al centre.

Abans de posar-vos a fer el disseny de la vostra portada, feu un cop d'ull a les portades de les diferents reedicions de l'obra (veure activitat 4 de l'apartat *Abans de llegir*).

La vostra portada ha de tenir sí o sí aquests elements:

- Disseny i creació a mà (podeu utilitzar una làmina de dibuix)
- Ús d'almenys una tècnica pictòrica: mosaic, dibuix, aquarel·la, etc.
- Títol i autora de l'obra.

Activitat 39

PG En petit grup heu d'elaborar un bibliotràiler per compartir la lectura amb els vostres companys de curs o d'altres cursos. Sabeu què és? N'heu vist mai cap?

S'entén per **bibliotràiler** un vídeo curt que té com a objectiu presentar de manera breu i visual l'argument d'un llibre, sense mostrar-ne la trama completa ni el desenllaç, de manera que suggereixi i generi interès del lector per llegir aquell llibre.

Per a l'elaboració d'aquesta tasca, tindreu una fitxa que us servirà de guia per anar creant el vostre bibliotràiler. Cal que seguïu tots i cadascun dels passos per fer-lo original i de qualitat!

Una molt bona opció per a donar a conèixer els bibliotràilers seria projectar-los en una pantalla a la qual hi tinguin accés tots els alumnes de l'institut i fins i tot més membres de la comunitat educativa.

Paral·lelament, se n'escollirà un que podrà ser presentat al [Concurs](#) de bibliotràilers per a joves de 12 a 18 anys que convoquen el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Oberta de Catalunya.

Pel que fa a l'avaluació, seran els mateixos alumnes els que s'autoavaluaran i es coavaluaran amb la rúbrica d'avaluació de la fitxa.

Fitxa del bibliotràiler

Nom del grup: _____

Membres del grup: _____

1. Què és un bibliotràiler?

- ✓ **Definició:** és un vídeo de curta durada (1-2 minuts) en el qual s'explica visualment en què consisteix una obra.
- ✓ **Finalitat:** convèncer als iguals que val la pena llegir l'obra en qüestió. L'objectiu d'una obra és la d'entretenir. El vostre bibliotràiler ha de fer el mateix. No expliqueu més del compte, només oferiu-ne un tastet.
- ✓ **Enllaços:** a continuació teniu uns enllaços que us poden servir per acabar d'entendre què és un bibliotràiler. A més a més, teniu uns quants exemples que us poden servir de model.
 - [Literatura i narratives digitals: el booktràiler](#)
 - [BookTrailers Web](#)
 - [Booktràilers.cat](#)

2. Part escrita

És important que, a part de gaudir de la lectura del llibre, recordeu que una vegada acabeu de llegir, haureu de desmuntar l'argument i seleccionar què voleu explicar. Penseu que no teniu ni temps ni recursos per fer un llargmetratge! Per això, és aconsellable que mentre llegiu tingueu a prop una plantilla per recollir dades que us ajudaran en el muntatge del vostre bibliotràiler.

- Us ha agradat el llibre? Per què?
- Quines emocions o sensacions us han despertat?
- Quines paraules i/o expressions que utilitza l'autora us semblen claus per recomanar el llibre? Podeu seleccionar-ne unes quantes per afegir-les.

- Quins fets us semblen importants per recomanar l'obra? Selecciona'ls i situa'ls per ordre cronològic.
- Intenteu buscar una frase suggeridora per finalitzar la vostra recomanació.

3. Guió

Cal que seguiu aquestes pautes per elaborar el vostre guió:

- Preses de les primeres decisions:
 - Situacions o accions que es reflectiran en el vídeo
 - Quin és el missatge que volem transmetre?
 - Quins elements volem que apareguin? Resum de l'argument? Personatges? Espai? Temps?
 - Utilitzarem text escrit/oral, en el vídeo?
- Preses de les decisions tècniques:
 - El vídeo es crearà amb imatges fixes (fotografies/ dibuixos)? Si són pròpies, utilitzarem el telèfon mòbil o la càmera fotogràfica? Si no són pròpies, on les buscarem? Proveu a [Creative Commons](#).
 - Utilitzarem música o efectes de so? D'on els traurem?
 - Quin programa d'edició digital utilitzarem? A continuació teniu uns enllaços de tutorials per aprendre a fer servir quatre programes diferents d'edició de vídeos.
 - ✓ [Movie Maker](#)
 - ✓ [Audacity](#)
 - ✓ [Animoto](#)
 - ✓ [Youtube](#)

4. Avaluació

El vostre bibliotràiler serà avaluat d'acord amb els ítems d'avaluació que teniu a continuació. Una vegada hagueu acabat el vostre bibliotràiler, haureu d'omplir aquesta graella (1). A més, també haureu d'omplir la mateixa graella (2 i 3) per coavaluar els bibliotràilers dels vostres companys.

ÍTEMS D'AVALUACIÓ (1)	GRAUS D'ASSOLIMENT			
	NA	AS	AN	AE
Sentit global				
Selecció de fragments				
Selecció d'imatges				
Música i efectes sonors				
Riquesa lèxica				
Correcció lingüística				
Durada				

ÍTEMS D'AVALUACIÓ (2) Noms: _____	GRAUS D'ASSOLIMENT			
	NA	AS	AN	AE
Sentit global				
Selecció de fragments				
Selecció d'imatges				
Música i efectes sonors				
Riquesa lèxica				
Correcció lingüística				
Durada				

ÍTEMS D'AVALUACIÓ (3) Noms: _____	GRAUS D'ASSOLIMENT			
	NA	AS	AN	AE
Sentit global				
Selecció de fragments				
Selecció d'imatges				
Música i efectes sonors				
Riquesa lèxica				
Correcció lingüística				
Durada				

Per això, és important i convenient que tingueu presents tots els ítems des del primer moment i que us aneu fent aquestes preguntes a l'inici, durant i al finalitzar el vostre bibliotràiler. Podeu fer-les servir com un *checklist* i anar marcant-les quan es compleixin.

- S'ha entès el sentit global de l'obra?
- S'han seleccionat els aspectes i fragments més rellevants de l'obra?
- S'han seleccionat imatges rellevants i originals?
- La música i els efectes sonors tenen relació temàtica amb l'obra?
- Hi ha correcció lingüística, d'estil i riquesa lèxica?
- La durada del vídeo és d'1-2 minuts?